

Sygn. akt. IV Ka 1141/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Agata Regulska

Sędziowie SSO Stanisław Jabłoński (spr.)

SSO Grzegorz Szepelak

Protokolant Artur Łukiańczyk

przy udziale Leszka Karpiny Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 23 grudnia 2014 r.

sprawy **M. K.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Oławie

z dnia 21 sierpnia 2014 roku sygn. akt II K 693/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Oławie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

M. K. został oskarżony o to, że:

w dniu 18 lipca 2013 roku w M., w rejonie (...), będąc w stanie nietrzeźwości, wynik badania – 1,15 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował w ruchu lądowym samochodem marki D. (...) o nr rej. (...), będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Oławie za sygn. akt II K 1042/10 z dnia 20 stycznia 2011 roku,

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk.

Wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2014 r., sygn. akt II K 693/13 Sąd Rejonowy w Oławie w II Wydziale Karnym:

I. uznał oskarżonego M. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku, to jest przestępstwa z art. 178a § 4 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 5 /pięciu/ miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres próby 3 /trzech/ lat;

II. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 /pięciu/ lat;

III. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 166,83 złotych, zwalniając od ich ponoszenia w pozostałym zakresie.

Apelację od w/w wyroku wywiódł obrońca oskarżonego i zaskarżając wyrok w całości, na korzyść M. K., zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 4 kpk, art. 7 kpk, w tym przede wszystkim, że brak jest dowodów pozwalających na przyjęcie sprawstwa popełnienia przez M. K. czynu z art. 178a § 4 kk, a tym samym naruszenie art. 7 kpk poprzez dowolne, a nie swobodne przyjęcie, że oskarżony dopuścił się czynu z art. 178a § 4 kk w sytuacji, gdy brak jest wystarczających dowodów na uznanie kierowania pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym przez oskarżonego;
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 424 kpk w zw. z art. 410 kpk, przez niedostateczne wyjaśnienie w uzasadnieniu dlaczego Sąd uznał, że zachowanie oskarżonego wyczerpało znamiona przypisanego jemu czynu- co do strony podmiotowej;
3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 178a § 4 kk, poprzez błędną jego wykładnię i uznanie, że oskarżony kierował pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, że nieruchomość, na której to prowadził pojazd oskarżony nie stanowi miejsca powszechnie dostępnego, bowiem nie poruszają się po niej inni uczestnicy ruchu.

Przy tak sformułowanych zarzutach obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Kontrola odwoławcza przeprowadzona w sprawie przez Sąd Okręgowy, a zainicjowana apelacją obrońcy oskarżonego, wykazała ponad wszelką wątpliwość, że zaskarżony wyrok należało uchylić, zaś sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Zasadniczą kwestią, której bowiem Sąd ten w analizowanej sprawie nie wyjaśnił, a która ma istotne znaczenie z punktu widzenia możliwości przypisania oskarżonemu zarzucanego mu przestępstwa z art. 178a § 4 kk, jest charakter prawny drogi, po której w dniu 18 lipca 2013 r. M. K. prowadził w stanie nietrzeźwości samochód osobowy marki D. (...).

Na tym tle materiał dowodowy nie pozwala poczynić jednoznacznych ustaleń. Z zeznań przesłuchiwanych w sprawie osób, w tym świadka R. G., wynika, że droga, po której oskarżony prowadził pojazd od wyjazdu ze swojej posesji do momentu jego porzucenia była drogą polną, dojazdową z gospodarstwa oskarżonego do ulicy (...). Co więcej, w toku postępowania przed Sądem obrońca oskarżonego wskazał, że w/w droga jest drogą dojazdową tylko do posesji oskarżonego, położona jest na działce oskarżonego o nr ewidencyjnym (...) i tym samym stanowi jego wyłączną własność. Powołując się na powyższe okoliczności obrońca na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2014 r. wniósł o zwrócenie się do Starostwa Powiatowego w O. oraz do Wydziału (...) Sądu Rejonowego w Oławie o nadesłanie stosownych informacji celem jednoznacznego ustalenia, czy droga gruntowa położona w M. na działce o nr ewidencyjnym (...) stanowi drogę publiczną czy też prywatną.

Nieuwzględnienie tego wniosku dowodowego przez Sąd pierwszoinstancyjny spowodowało, że poczynione przezeń ustalenia faktyczne w sprawie nie mogą w istocie korzystać z ochrony przewidzianej w art. 7 kpk.

Przepis art. 178a § 4 kk penalizuje -poprzez odesłanie do § 1 tegoż artykułu- zachowanie polegające na ponownym prowadzeniu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Ruch lądowy (drogowy) odbywa się natomiast w miejscach, które są przeznaczone do ruchu publicznego. W orzecnictwie pojęcie to ujmowane jest szeroko i obejmuje ruch odbywający się w miejscach dostępnych do powszechnego użytku, a więc nie tylko na drogach publicznych i w strefach zamieszkania, ale też na drogach wewnętrznych, na terenach budowlanych i przemysłowych, lotniskach itp. (por. wyrok SN z dnia 11 października 2000 r., IV KKN 250/2000, LEX 51130, wyrok SN z dnia 5 maja 2009 r., IV KK 432/08, OSNwSK 2009/1/1068, wyrok SN z dnia 15 grudnia 2011 r., II KK 184/11, OSNKW 2012/1/11, postanowienie SN z dnia 28 maja

2008 r., IV KK 29/08, OSNwSK 2008/1/1163). Nie odnosi się ono natomiast do miejsc, w których dopuszczone jest do ruchu tylko wąskie grono osób. Chodzi tu przykładowo o grunt rolny, przydomowe podwórko, czy właśnie drogi dojazdowe do posesji, bowiem miejsca te z natury rzeczy nie są ogólnie dostępne dla ruchu pojazdów (por. również wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 19 kwietnia 2012 r., VIII Ka 108/12, LEX 1294017 oraz z dnia 23 kwietnia 2012 r., VII Ka 264/12, LEX 1294019).

W świetle zaprezentowanego powyżej orzecznictwa, mając przy tym na uwadze okoliczności przedstawione przez obrońcę oskarżonego, Sąd Rejonowy winien zatem poprzez działania podjęte w toku postępowania dowodowego ustalić ponad wszelką wątpliwość w jaki sposób należało zakwalifikować obszar, po którym poruszał się będąc w stanie nietrzeźwości oskarżony M. K.. Działań takich Sąd ów nie powziął.

Ponieważ zaś ustalenie to ma kluczowe znaczenie w punktu widzenia możliwości przypisania oskarżonemu odpowiedzialności za czyn z art. 178a § 4 kk, to -nie przesądzając w żadnej mierze ostatecznego wyniku ponownego procesu- Sąd Odwoławczy zobligowany był wydać w sprawie wyrok kasacyjny, tak, aby powyższą kwestię Sąd pierwszoinstancyjny wyjaśnił w sposób nie budzący wątpliwości i by jednocześnie oskarżony nie tracił, w razie niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia, możliwości ewentualnego odwołania się od zapadłego w sprawie wyroku.